

20 sierpnia 1928 r.

E056 15/10

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIŚ PATENTOWY

Nr 7663.

Kl. 68 a 4.

Jan Stanisław Piekara
(Warszawa, Polska).

Zamek.

Zgłoszono 1 grudnia 1924 r.

Udzielono 31 maja 1927 r.

Zamek według wynalazku jest przedstawiony na załączonym rysunku, przy czym fig. 1 wskazuje widok klucza z odchyłoną bródką; fig. 2 wskazuje z przodu wewnętrzny mechanizm zamka; fig. 3 i 4 wskazują rygiel z góry i z boku; fig. 5 i 7 wskazują zapadkę z boku i z góry; fig. 6 wskazuje widok klucza w stanie złożonym; fig. 8 wskazuje środkowy poprzeczny przekrój zamka z włożonym kluczem; fig. 9 wskazuje z przodu suwak do zakrywania dziurki od klucza.

W prowadnicy, utworzonej z płytek *B* i *C*, przymocowanych wewnątrz do jednej z bocznych ścianek skrzynki zamka, przesuwają się rygiel *A* za pomocą tarczy *D*, posiadającej u góry trzy zęby *E* (ilość zębów może być inną) z zaokrąglonymi wierzchołkami, z których środkowy wchodzi stale w

dolny wykrój *F* rygla *A*, przytrzymując go w skrzynce zamka, zaś każdy z bocznych zębów *E* wchodzi w odpowiedni sąsiedni wykrój *E* podczas przestawiania rygla *A*. Tarcza *D* jest osadzona i może pokręcać się na tulejce *G*, wychodzącej na zewnątrz skrzynki zamka i tworzącej prowadnicę do klucza. Tarcza *D* posiada dwa szeregi otworów *H* po trzy (lub więcej), rozmieszczonych w kierunku jej środka obrotu. W otwory jednego szeregu zapadają końce zatrzymów *I*, posiadających kształt okrągłych w przekroju trzpieni, umieszczonych w otworach płytki prowadnej *C*, do której przylega wskazana tarcza zaporowa *D*. Na wewnętrzny koniec każdego trzpienia *I* działa spiralna sprężynka *K*, umieszczona w odpowiednim wgłębieniu zewnętrznej nakładki *L*, przytwierdzonej do ścianki

skrzynki zamka. Wypychane w otwory *H* tarczy *D* końce trzpieni *I* są cieńsze od pozostałej części, która opiera się o tarczę *D* i zabezpiecza trzpień od wyskoczenia. Szeregi otworów tarczy są tak rozstawione względem siebie, że przy pełnym przestawieniu rygla otwory jednego szeregu stają na miejsce otworów drugiego szeregu naprzeciw zatrzymów *I*, które wówczas w nie zapadają. Naprzeciwko wypychanych końców zatrzymów *I* znajduje się w ścianie skrzynki zamka odpowiednie szerokie wycięcie; we wskazane otwory jednego szeregu zakłada się ząbki bródki *L* klucza. Zamek przytwierdza się do drzwi w ten sposób, że otwory do ząbków bródki klucza znajdują się od wewnątrz pomieszczenia. Bródka *L* klucza jest umocowana w podłużnej szczelinie jego trzonu niedochodzącej do końca tego trzonu; bródka może się odchyłać, lecz tylko w jedną stronę na osi przechodzącej przez jeden koniec bródki, gdy opada pod wpływem własnego ciężaru i ustawia się w położeniu prostopadłym względem trzonu klucza; dalsze odchylenie bródki klucza wtył jest niemożliwe, ponieważ opiera się ona wówczas częścią swego grzbietu o poprzeczną krawędź szczeliny. By otworzyć zamek z zewnątrz, należy przesunąć trzon klucza odpowiedniej długości przez tulejkę prowadną *G* nawylot tak, by znajdująca się w szczelinie trzonu klucza bródka *L* wyszła na zewnątrz skrzynki i opadła wdół pod wpływem własnego ciężaru; następnie należy pociągnąć klucz wtył, wówczas ząbki bródki oprą się o płaską tarczę zaporową *D*, przy następnym pokręcaniu odciąganego wtył klucza w odpowiednim kierunku, ząbki jego bródki wejdą w otwory ścianki i nacisną znajdujące się naprzeciwko zatrzymy *I*, które wówczas wyjdą z otworów *H* tarczy zaporowej *D*; na miejsce końców zatrzymów *I* wchodzi ząbki bródki *L* i wówczas przy dalszym obracaniu klucza tarczę *D* pokręca się, przestawiając jedno-

nocześnie rygiel *A*. Po przestawieniu rygla na odpowiednią długość, zatrzymy *I* zapadają w drugi szereg otworów tarczy zaporowej *D* i przytrzymują rygiel w nowym położeniu. By wyjąć klucz należy przesunąć go wprzód o tyle, by zwrócona ku górze bródka opadła w szczelinę jego trzonu, wówczas klucz można z łatwością wyciągnąć. Uszko klucza jest zaopatrzone w trzy sztorcowe ząbki *M* przeznaczone do otwierania zamka z wewnętrznej strony oraz w znak *N* z tej strony, w którą odchyła się bródka *L* klucza.

Zamek według wynalazku może być zaopatrzony w zapadkę *O*, osadzoną na orzeszku *P* i znajdującą się pod działaniem sprężyny *R*. Skrzynka zamka powinna być wówczas wydłużona wgórę. Zapadka *O* posiada znajdujące się wewnątrz skrzynki zamka ramię *S*, na końcu którego jest wykonana podłużna szczelina *T*. W szczelinę tę wchodzi trzpień *U*, przytwierdzony do zagiętego w bok ramienia suwaka *W* (fig. 9). Suwak posiada pionowe wydłużone płaskie ramię, które jest osadzone pomiędzy ścianką skrzynki zamka i rygłem, oraz posiada wdołe rozszerzenie, które służy do zakrywania dziurki od klucza przy normalnym położeniu klamki. Suwak posiada w dolnej części pionowego ramienia wykrój *V*, by przez niego mogły przejść zatrzymy *I*. W górnej części suwaka znajduje się podłużna pionowa szczelina *X*, w którą wchodzi trzpień wnitosany w ściankę skrzynki, a która służy jako prowadnica suwaka przy jego poruszaniu. Oczywiście, by włożyć w zamek klucz, należy nacisnąć klamkę umocowaną na orzeszku *P*, wówczas suwak *W* opuszcza się i odsłania dziurkę od klucza.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Zamek z zatrzymami o kształcie cylindrycznych trzpieni, znajdujących się pod działaniem spiralnych sprężyn i wchodzą-

cych w otwory części, przedstawiającej rygiel przy obracaniu klucza, znamieny tem, że część przedstawiająca rygiel posiada kształt tarczy (*D*) z zębami (*E*), które wchodzi w odpowiednie wykroje (*F*) na dolnym brzegu rygla, przedstawiając go przy obracaniu odchyloną bródką klucza, przesuniętego z zewnątrz nawylot przez tulejkę prowadną (*G*), na której wewnętrznym końcu jest osadzona wskazana tarcza obrotowa (*D*), posiadająca dwa jednakowe szeregi otworów w kierunku środka obrotu tarczy, przyczem w jeden szereg tych otworów zapadają końce zatrzymów (*I*), wypychanych przy otwieraniu zamka ząbkami (*L*, *M*) bródki klucza, wskutek czego zwolniona tarcza (*D*) może być pokręcona, póki w drugi szereg jej otworów nie zapadną zatrzymy (*I*).

2. Zamek według zastrz. 1, zaopatrzone w zapadkę, odchyloną w górę zapomocą klamki drzwi, znamieny tem, że zapadka (*O*) posiada wewnętrzne ramię (*S*) połączone z wydłużonym suwakiem *W*, którego dolny koniec jest rozszerzony i zakrywa dziurkę od klucza przy normalnem położe-

niu klamki, zaś przy jej naciśnięciu suwak ten opuszcza się, odsłaniając dziurkę od klucza, która uwidocznia się w podłużnej dolnej szczelinie (*V*) suwaka.

3. Klucz z odchyloną bródką do zamka według zastrz. 1, znamieny tem, że płaska jego bródka (*L*) z ząbkami do przedstawiania zatrzymów zamka od zewnątrz jest osadzona jednym swym końcem na trzpieniu wewnątrz podłużnej niedochodzącej do końca trzonu szczelinie tak, iż może odchylać się pod wpływem własnego ciężaru, zajmując położenie albo prostopadłe albo podłużne względem trzonu, gdyż opiera się ona wówczas o poprzeczną końcową krawędź wskazanej szczeliny, zaś w celu otwierania zamka od wewnątrz uszko klucza jest zaopatrzone w sztorcowe ząbki (*M*) i posiada znak (*N*) z tej strony, w którą odchyla się bródka (*L*) klucza, przyczem uszko to może być osadzone na trzpieniu w podłużnej szczelinie trzonu, by można go było założyć w tę szczelinę.

Jan Stanisław Piekara.

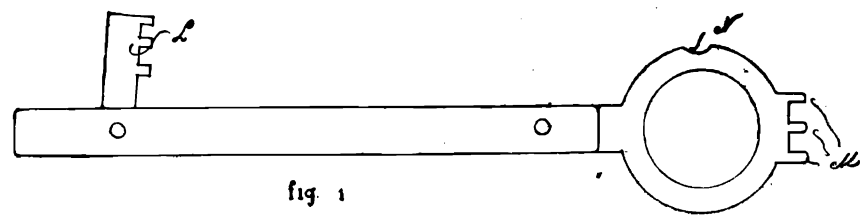

fig. 1

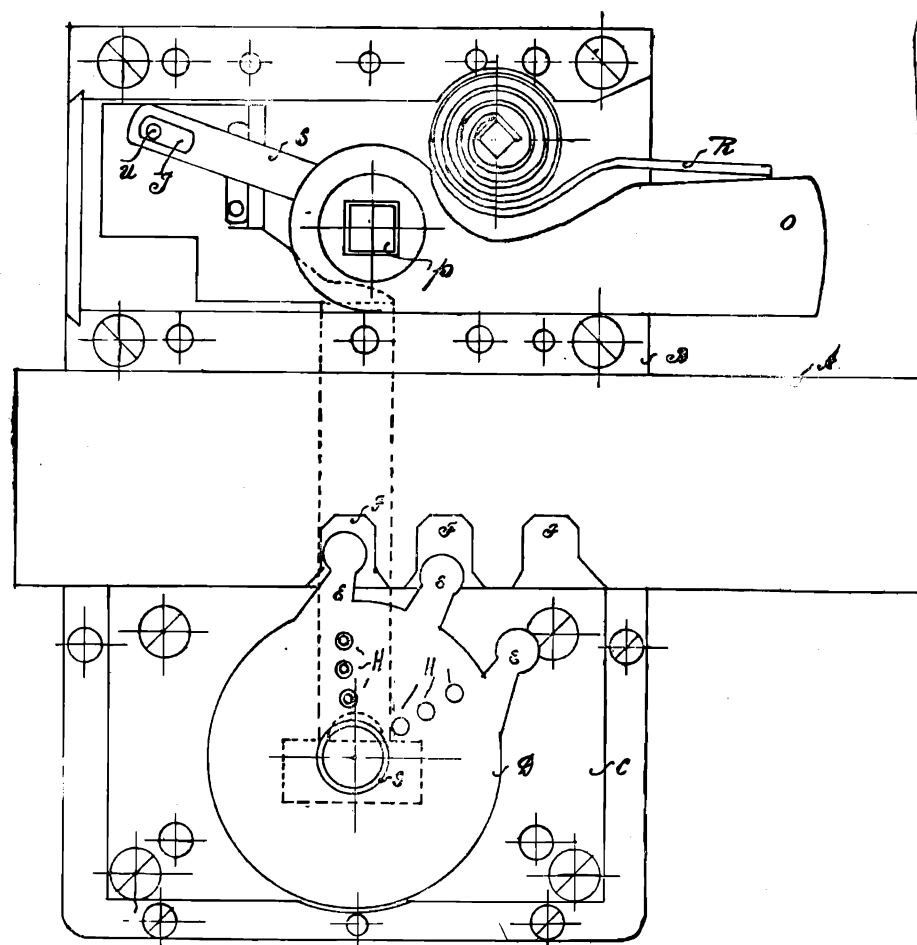

fig. 2

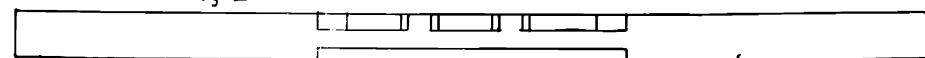

fig. 3

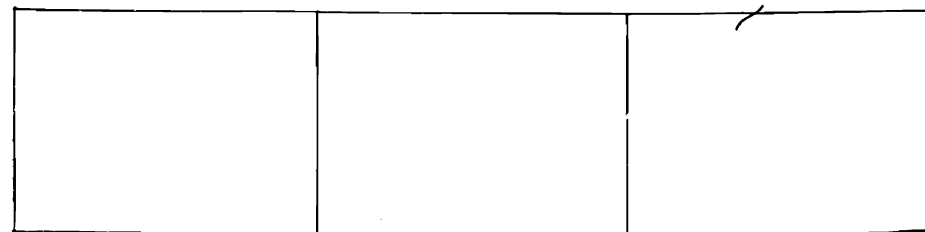

fig. 4

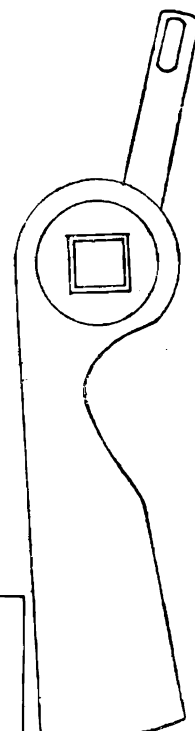

fig. 5

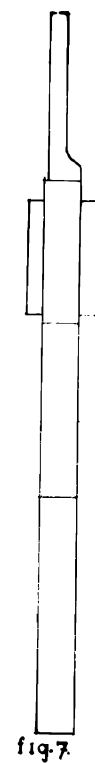

fig. 7

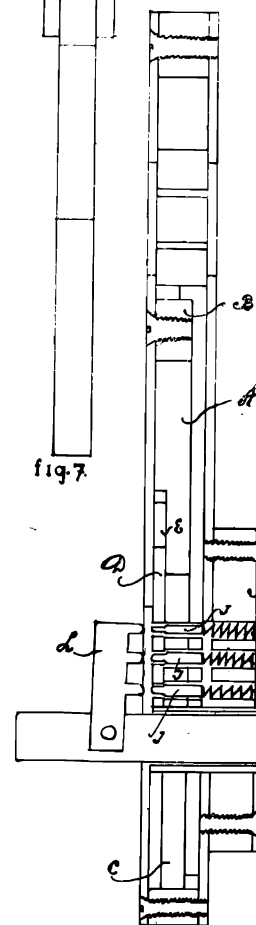

fig. 8

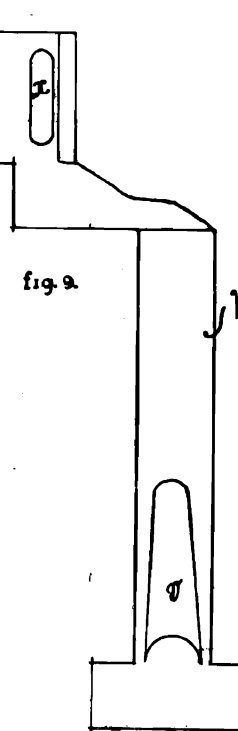

fig. 9